

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) เพื่อศึกษาความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### ประชากร

ในการศึกษานี้ ประชากร คือ พยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตภาคใต้ ซึ่งมีโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 150 โรงพยาบาล ประกอบด้วยโรงพยาบาลศูนย์ 5 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 14 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 131 แห่ง มีพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตภาคใต้ทั้งสิ้น จำนวน 320 ราย

##### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ในโรงพยาบาลของรัฐ เขตภาคใต้จำนวน 226 ราย จากโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 150 โรงพยาบาล เป็นโรงพยาบาลศูนย์ 5 โรงพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป 14 โรงพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน 131 โรงพยาบาล โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าร่วมในการศึกษานี้ ดังนี้

1. มีประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์
2. ปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ภายใต้โครงการ NAPHA อย่างน้อย 6 เดือน
3. ยินดีและเต็มใจให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

### การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณอำนาจการทดสอบของการวิเคราะห์ข้อมูล (power analysis) ของโพลิท และฮังเลอร์ (Polit & Hungler, 1999) ด้วยสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน กำหนดระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 95 เปอร์เซ็นต์ และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อน เท่ากับ .05 ( $\alpha = .05$ ) อำนาจการทดสอบ (power of test) เท่ากับ .80 และขนาดอิทธิพลของตัวแปร (effect size) เท่ากับ .20 เนื่องจากเป็นเรื่องที่ยังไม่ได้มีการศึกษามาก่อน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกขนาดของอิทธิพลของตัวแปรเท่ากับ .20 ซึ่งเป็นขนาดอิทธิพลขนาดต่ำในการศึกษาความสัมพันธ์ในวิจัยทางการแพทย์ (Polit & Hungler, 1999) จากการเปิดตารางได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 197 ราย

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด 320 ราย และพยายามติดตามแบบสอบถามกลับคืน โดยได้รับจดหมายกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 230 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.66 แต่เนื่องจากความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามจึงตัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์นั้นออก 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.74 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ เท่ากับ 226 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.41

### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เครื่องมือที่ประยุกต์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นลักษณะคำถามปลายปิดโดยให้เลือกตอบ จำนวน 12 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ศาสนา ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้ป่วย ระดับการศึกษาสูงสุดในสาขาการพยาบาลศาสตร์ ขนาดของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่สำเร็จการศึกษาวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยเอดส์ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA จำนวนผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล จำนวนครั้งในการเข้ารับการอบรมเรื่องยาต้านไวรัสเอดส์ แหล่งข้อมูลความรู้เรื่องยาต้านไวรัสเอดส์ที่ได้รับ และความคิดเห็นของพยาบาลต่อการที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือประเมินความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดทั้งหมด ให้เลือกตอบว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ หรือ ไม่รู้/ไม่แน่ใจ ประกอบด้วยด้านต่างๆ 4 ด้าน ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ จำนวน 6 ข้อ (มีข้อคำถามที่เป็นทิศทางลบข้อ 5 และ 6)
2. ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ และการดูแลช่วยเหลือ จำนวน 10 ข้อ (มีข้อคำถามที่เป็นทิศทางลบข้อ 9)
3. ความรู้เกี่ยวกับการติดตามการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ จำนวน 10 ข้อ (มีข้อคำถามที่เป็นทิศทางลบข้อ 4 และ 5)
4. ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา จำนวน 4 ข้อ ไม่มีข้อความในทิศทางลบ

มีเกณฑ์กำหนดการให้คะแนนดังนี้

| ระดับคำตอบ         | คะแนนข้อความทิศทางบวก | คะแนนข้อความทิศทางลบ |
|--------------------|-----------------------|----------------------|
| ตอบถูก             | 1                     | 0                    |
| ตอบผิด             | 0                     | 1                    |
| ตอบไม่รู้/ไม่แน่ใจ | 0                     | 0                    |

เมื่อรวบรวมข้อมูล และแจกแจงความถี่แล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาแปลงเป็นร้อยละ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยของร้อยละ โดยแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยความรู้ในการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ โดยรวมออกเป็น 4 ระดับ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยการจัดอันดับแบบอิงเกณฑ์ คำนวณหาอันตรภาคชั้น (ชูศรี, 2546) คำนวณได้จากสูตร

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}} \\
 &= \frac{100 - 0}{4} \\
 &= 25
 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลผลความหมาย ของระดับคะแนนความรู้ของพยาบาล  
ต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ โดยรวม และรายด้าน ได้ดังนี้

|                   |               |         |                                   |
|-------------------|---------------|---------|-----------------------------------|
| คะแนนเฉลี่ยร้อยละ | 75.01 – 100   | หมายถึง | พยาบาลมีความรู้อยู่ในระดับมาก     |
| คะแนนเฉลี่ยร้อยละ | 50.01 – 75.00 | หมายถึง | พยาบาลมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนเฉลี่ยร้อยละ | 25.01 - 50.00 | หมายถึง | พยาบาลมีความรู้อยู่ในระดับน้อย    |
| คะแนนเฉลี่ยร้อยละ | 0.00 – 25.00  | หมายถึง | พยาบาลมีความรู้อยู่ในระดับน้อยมาก |

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติของพยาบาลต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ผู้วิจัยสร้างขึ้น  
จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ เป็นคำถามให้  
เลือกตอบ หากตอบว่า ไม่ได้ปฏิบัติ มีช่องให้ระบุเหตุผลของการไม่ปฏิบัติเป็นรายข้อ โดยข้อคำถาม  
สอบถามถึงการปฏิบัติงานของพยาบาลในด้านต่างๆ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การปฏิบัติด้านการประเมินความพร้อมของผู้ป่วยก่อนรับยาต้านไวรัส จำนวน 8 ข้อ
2. การปฏิบัติด้านการติดตามการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัส จำนวน 10 ข้อ
3. การปฏิบัติด้านการให้คำปรึกษา จำนวน 8 ข้อ
4. การปฏิบัติด้านการประสานงาน จำนวน 4 ข้อ

ในแบบสอบถามทั้ง 30 ข้อ เป็นข้อคำถามที่เป็นข้อความในทิศทางบวกทั้งหมด โดยมี  
คำตอบให้เลือกตอบ 5 คำตอบ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย และ  
ไม่ได้ปฏิบัติเลย แต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้ คือ

|                  |         |                                          |
|------------------|---------|------------------------------------------|
| ปฏิบัติมากที่สุด | หมายถึง | กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้ง  |
| ปฏิบัติมาก       | หมายถึง | กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัติบ่อยแต่ไม่ทุกครั้ง |
| ปฏิบัติปานกลาง   | หมายถึง | กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัติบางครั้ง           |
| ปฏิบัติน้อย      | หมายถึง | กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง        |
| ไม่ได้ปฏิบัติเลย | หมายถึง | กิจกรรมนั้นท่านไม่ได้ปฏิบัติ             |

โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

| ลักษณะคำตอบ      | คะแนน |
|------------------|-------|
| ปฏิบัติมากที่สุด | 4     |
| ปฏิบัติมาก       | 3     |
| ปฏิบัติปานกลาง   | 2     |
| ปฏิบัติน้อย      | 1     |
| ไม่ได้ปฏิบัติเลย | 0     |

เมื่อรวบรวมข้อมูล และแจกแจงความถี่แล้ว ผู้วิจัยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ในการแปลผล โดยแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ รายด้าน และโดยรวมออกเป็น 3 ระดับ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยการจัดอันดับแบบอิงเกณฑ์ จำนวนหาอันตรภาคชั้น (ชูศรี, 2546) จำนวนได้จากสูตร

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}} \\ &= \frac{120 - 0}{3} = 40\end{aligned}$$

กำหนดเกณฑ์การแปลผลความหมายของค่าคะแนนที่ได้ ดังนี้

|                              |         |                                                                      |
|------------------------------|---------|----------------------------------------------------------------------|
| คะแนนต่ำ (0 – 40 คะแนน)      | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ อยู่ในระดับน้อย    |
| คะแนนปานกลาง (41 – 80 คะแนน) | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ อยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนสูง (81 – 120 คะแนน)    | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ อยู่ในระดับมาก     |

การแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์รายด้านในแต่ละด้านใช้การจัดอันดับแบบอิงเกณฑ์กำหนดหาอันตรภาคชั้น (ชูศรี, 2546) เช่นเดียวกัน โดยแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์รายด้าน ดังนี้

1. การปฏิบัติด้านการประเมินความพร้อมของผู้ป่วยก่อนรับยาต้านไวรัส และการปฏิบัติด้านการให้คำปรึกษา ทั้ง 2 ด้านมีข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 8 ข้อ มีคะแนนมากที่สุด 32 คะแนน กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ สามารถแปลผลความหมายของค่าคะแนนได้ ดังนี้

|                                   |         |                                                                     |
|-----------------------------------|---------|---------------------------------------------------------------------|
| คะแนนต่ำ (0 -10.67 คะแนน)         | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับน้อย    |
| คะแนนปานกลาง (10.68 - 21.34คะแนน) | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนสูง (21.35 - 32.00 คะแนน)    | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับมาก     |

2. การปฏิบัติด้านการติดตามการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัส มีข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 10 ข้อ มีคะแนนมากที่สุด 40 คะแนน กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ สามารถแปลผลความหมายของค่าคะแนนได้ ดังนี้

|                                  |         |                                                                     |
|----------------------------------|---------|---------------------------------------------------------------------|
| คะแนนต่ำ (0 -13.34คะแนน)         | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับน้อย    |
| คะแนนปานกลาง (13.35-26.67 คะแนน) | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนสูง (26.68-40.00 คะแนน)     | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับมาก     |

3. การปฏิบัติด้านการประสานงาน มีข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 4 ข้อ มีคะแนนมากที่สุด 16 คะแนน กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ สามารถแปลผลความหมายของค่าคะแนนได้ ดังนี้

|                                 |         |                                                                     |
|---------------------------------|---------|---------------------------------------------------------------------|
| คะแนนต่ำ (0 -5.34 คะแนน)        | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับน้อย    |
| คะแนนปานกลาง (5.35-10.67 คะแนน) | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนสูง (10.68-16.00 คะแนน)    | หมายถึง | พยาบาลมีการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับมาก     |

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นอื่นๆ เป็นคำถามปลายเปิด สอบถามถึงข้อคิดเห็นในเรื่อง

1. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพยาบาลภายใต้โครงการ NAPHA
2. ความรู้และทักษะที่ต้องการพัฒนาต่อเนื่อง
3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

#### การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

##### การหาความตรงของเนื้อหา

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความรู้ และการปฏิบัติของพยาบาลภายใต้โครงการ NAPHA ต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ในภาคใต้ ไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และภาษาที่ใช้โดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบประกอบด้วย แพทย์ผู้เชี่ยวชาญในการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ อาจารย์พยาบาลที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ และพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์

หลังจากตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นดังนี้ 1) ปรับข้อคำถามให้มีความง่าย เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงาน 2) ปรับเนื้อหาบางส่วนให้สอดคล้องกับที่พบเจอในการปฏิบัติงานจริงเป็นส่วนมาก 3) ปรับความชัดเจนของภาษา

### ความเที่ยงของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับพยาบาลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ราย เพื่อทดสอบความเข้าใจข้อคำถามของกลุ่มตัวอย่าง และความสอดคล้องกันของเครื่องมือ แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยการหาความเที่ยงของแบบทดสอบความรู้ โดยวิธีคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ใช้สูตร K-R 20 และ แบบวัดการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทดสอบความรู้ เท่ากับ .82 และได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการปฏิบัติ เท่ากับ .90

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

#### 1. ขั้นเตรียมการ

1.1 โครงร่างวิทยานิพนธ์ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากกรรมการการประเมินงานวิจัยด้านจริยธรรม คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.2 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลชุมชน ในภาคใต้ และหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ขออนุญาตในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ผู้วิจัยประสานงานไปยังโรงพยาบาลทั้งหมด ที่มีพยาบาลอยู่ภายใต้โครงการ NAPHA เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามกลับคืนยังผู้วิจัย โดยวิธีการโทรศัพท์ไปยังพยาบาลซึ่งปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ในโรงพยาบาลภาคใต้ทั้งหมด 150 แห่ง

#### 2. ขั้นตอนการดำเนินการเก็บข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ให้กับพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA โดยในช่องแบบสอบถามที่จัดส่งถึงกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย จดหมายขออนุญาตผู้อำนวยการโรงพยาบาล ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จดหมายแนะนำตัว พร้อมกับแสดงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ความสำคัญของการตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งแบบฟอร์มขอคำยินยอมในการเข้าร่วมวิจัยแบบสอบถามความรู้ และการปฏิบัติของพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA รวมทั้ง ของจดหมายติดแสตมป์ ที่เจ้าหน้าที่ส่งถึงผู้วิจัยแนบไปด้วย จัดส่งทางไปรษณีย์พร้อมลงทะเบียนเพื่อ

ป้องกันการสูญหาย และไม่ถึงมือผู้รับ โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือพยาบาลที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ให้ตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 2 สัปดาห์

2.2 หลังจากส่งแบบสอบถามเป็นเวลา 2 สัปดาห์ หากมีแบบสอบถามบางส่วนยังไม่ได้รับกลับคืน ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถาม โดยติดตามทางโทรศัพท์ทั้งหมด 2 ครั้ง การติดตามแต่ละครั้งห่างกัน 1 สัปดาห์ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1-2 เดือน หลังได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ถ้าพบว่ากลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามกลับมาไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะตัดแบบสอบถามฉบับนั้นออกไป เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า อัตราการได้รับข้อมูลกลับคืนมาของนักวิจัย ที่ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ มักมีอัตราต่ำ โดยมีค่าอยู่ระหว่าง ร้อยละ 10 ถึง ร้อยละ 50 (Neuman, 2000 อ้างตามองอาจ, 2548) ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด 320 ราย ส่งไปยัง 150 โรงพยาบาล ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 230 ฉบับ จาก 118 โรงพยาบาล แต่เนื่องจากความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามจึงตัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์นั้นออก 4 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ทั้งสิ้น 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.41

#### การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยชี้แจงแนบจดหมายการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยไปพร้อมกับ วิธีการดำเนินการวิจัย และเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่า มีสิทธิที่จะตอบรับ หรือ ปฏิเสธการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ การตอบแบบสอบถามกลับคืนมาของผู้วิจัย หมายถึงยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งการเข้าร่วมการวิจัยนี้จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงาน

2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับ และหากมีการนำเสนอจะนำเสนอในภาพรวมของกลุ่มประชากร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพต่อไป

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบด้วยการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้ และการปฏิบัติของพยาบาล ภายใต้โครงการ NAPHA ต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ในภาคใต้
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้เรื่องยาต้านไวรัส และการปฏิบัติของพยาบาลต่อผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัส โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)
4. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพยาบาล ภายใต้โครงการ NAPHA โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาอย่างง่าย (simple content analysis)